

Mand, og dog lade ham betale meget betydelige Sagsomkostninger, som for fattige Folk er enskyldigt med Formueruin, synes jeg er noget uheldigt. Jeg skal med disse faa Ord anbefale Lovforslaget til velvillig Fremme og udtale et bestemt Ord om, at det i nogenlunde antagelig Stikelse maa lykkes at føre det igjennem i nærværende Samling.

Saltier: Jeg skal tillade mig at udtale, at med Hensyn til en Sag, som den her foreliggende, vil det vise sig, at man saare let vil blive enig om den store og smukke almindelige Grundfætning, men ligesaa snart det kommer til den praktiske Gjennemførelse, vil der vise sig mange Vanskeligheder. Jeg kan forsaavidt være enig med den sidste ærede Taler om, at i Pragis vil det vise sig, at Erstatningen kun vanskelig og kun i meget faa Tilfælde vil blive tilkjendt, men jeg tror tildels, at Grunden vil være en anden end den, han fremhævede. Der er jo ingen Tvivl om, at der finder en ganske overordentlig stor Mængde Frisindelser Sted i Tilfælde, hvor Bedkommende er skyldig, men hvor Resultatet har været for Justitsen, at man ikke var i Stand til at føre tilstrækkeligt Bevis. Man kan nu være temmelig sikker paa, at naar et saadant Tilfagn er givet i Lovgivningen, vil der i alle de Tilfælde, hvor de Paagjældende have et nogenlunde rimeligt Haab om enten af juridiske Grunde eller paa Grund af manglende Bevis at opnaa Frisindelse, blive gjort denne Fordring gjældende. Jeg tror derfor, det er en mærkbarlig Naivitet, naar det i Lovforslagets § 4 siges, at Erstatningsfordringen afgjøres i Forbindelse med Frisindelsesdommen. I Pragis vil det vise sig, at en saadan Paastand om Erstatning vil komme frem og altsaa blive afgjort, selvfølgelig forkastet i en Mangfoldighed af Tilfælde, hvor Bedkommende bliver fundet skyldig. Jeg har i saa Henseende i min Erfaring som Høiesteretsadvokat i en Række af Aar haft rigelig Leilighed til at se, hvorledes Folk stiller sig i saa Henseende. Det vil nu yderligere vistnok blive Tilfældet i en Mangfoldighed af Tilfælde, hvor det altsaa ikke kommer frem under Sagen, men hvor Bedkommende mere eller mindre uforhaabet opnaar Frisindelse, at han bagefter kommer med Erstatningspaastand. Tilfældet kan jo være, at han er skyldig, og Tilfældet kan være, at han er uskyldig, og Tilfældet kan endelig ogsaa være det, at han føler sig uskyldig, skjøndt han i Virkeligheden feiler i sin Opfattelse i saa Henseende, idet han er bleven frifundet af helt andre Grunde, nem-

lig af Mangel paa Bevis. I saadanne Tilfælde vil Justitsen blive belempret med meget vanskelige og meget besværlige Erstatningsprocesser. Der er ikke nogen Tvivl om, at man i saadanne Tilfælde vil have vaakt et Haab, som i de allerfleste Tilfælde vil blive skuffet. Saadan en Mand vil for Resten af sit Liv omtrent leve for at faae en saadan Erstatningspaastand ført igjennem. Jeg skal i saa Henseende henvise til et Exempel, hvor jeg paa Embedsvegne har spillet en meget besværlig Rolle med Hensyn til en Mand, som til syvende og sidst viste sig at være bleven affindig under sin Kamp mod Justitsen. Det endte med, at han i Høiesteret erklærede, at sit han ikke Ret her, vilde han have en Kommission nedsat med Hs. fgl. Høiied Kronprindsen i Spidsen, og den skulde da afgjøre al den Uret, som var bleven begaaet mod ham af Politidirektøren, af samtlige Afsjessorer i Kriminal- og Politiretten og alle de Høiesteretsadvokater, der havde været saa uheldige at have med hans mangfoldige kriminelle og civile Sager at gjøre, og af Høiesteretsjustitiarius selv. Det er naturligvis et overordentlig yderliggaaende Tilfælde, men det vil vistnok i Pragis stille sig saaledes, at en Mangfoldighed af Folk, naar de have opnaaet Frisindelse mere eller mindre ville arbejde og virke for en saadan Erstatning og gjøre sig de mest urimelige Begreber om, hvad der i saa Henseende lader sig opnaa. Det vil vistnok heller ikke betvivles, at man vil i høi Grad besvære Dommerne i saa Henseende, og det kan jo ikke nytte saadan uden videre at henvise til, at i Sager, der en Gang have været til Afgjørelse, maa man mere eller mindre kunne henholde sig til den Undersøgelse og Afgjørelse, som har fundet Sted, thi det maa jo vel mærkes, at Sagen vendes jo helt om; medens tidligere Justitsen havde den fulde Bevisbyrde, maa man, hvorledes man ellers noiere vil formulere det, dog stille det saaledes, at nu maa den paagjældende Sagsøger nogenlunde godtgjøre, at der er sket ham Uret i saa Henseende. Dette vil jo saa i ganske væsentlig Grad føre til, at Domstolens Arbejde bliver gjort betydeligt større. Jeg tror derfor, at det i Virkeligheden er en meget vanskelig Sag, man her er kommet ind paa, naar den skal gennemføres i Pragis. Det har ogsaa i Udlandet, navnlig i Tyskland, været Gjenstand for de grundigste Overveielser paa Juristmøder, hvorledes dette egentlig skulde formuleres. Jeg for mit Bedkommende nærer ikke nogen Tvivl om, at man, naar man ikke rent vil overvældes af Erstatningsfordringer fra Alle, der ere